

колективу є цілеспрямована організація творчої діяльності підлітків, яка ґрунтується на сумісних інтересах та вільному виборі. Змістовність, організованої у підлітковому колективі діяльності, сприяє підвищенню естетичного рівня старшого підлітка та збагаченню його духовності, що дає підставу до самореалізації у позашкільному просторі.

Це створює необхідну основу для розробки практичних рекомендацій впровадження досліджень щодо позашкільної творчої діяльності підліткового колективу як соціального середовища самореалізації його вихованців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Белоусова З.И. Психолого-педагогические проблемы развития личности: учебное пособие / З.И. Белоусова, Л.И. Мищик, В.Э. Бойко. - Запорожье, 1994. - 210 с.
2. Божович Л. И. Личность и ее формирование в детском возрасте: Психологические исследования / Л.И. Божович. - М.: Просвещение, 1968. - 252 с.
3. Выготский Л.С. Педагогическая психология / Л.С. Виготський. - М.: Педагогика - Пресс, 1996.- 536 с.
4. Макаренко А.С. Методика організації виховного процесу / А.С. Макаренко. - Вибрані педагогічні твори: В 7-ми т., Т.5 - К.: Радянська школа, 1954. - С.229.
5. Реан А.А. Психология изучения личности / А.А. Реан. - СПб, Изд-во Михайлова В. А., 1999. - 288 с.
6. Ремшидт Х. Подростковый и юношеский возраст: проблемы становления личности / Х. Ремшидт. - М.: Мир, 1994. - 319 с.
7. Солодилова О.П. Возрастная психология в вопросах и ответах: учебное. Пособие / О.П. Солодилова. - М.: Проспект, С. 237.
8. Сухомлинский В.А. О воспитании / В.А. Сухомлинский. - Издательство политической литературы, 1973. - 272с.
9. Уманский Л.И. Личность. Организаторская деятельность. Коллектив / Л.И. Уманский. - Кострома: КГУ, 2001, - 208 с.
10. Фельдштейн Д.И. Психологические основы общественно-полезной деятельности в воспитании подростков / Д.И. Фельдштейн. - М.: Педагогика, 1982. - 224 с.

УДК 37.013. 42:06.011:061. 213

ПРОБЛЕМА СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ СКАУТИНГУ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ: ІСТОРИКО- ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Романовська Л. І., к.психол.н., доцент

Хмельницький національний університет

У статті розглядається проблема визначення джерельної бази становлення і розвитку скаутингу як соціально-педагогічної системи. Особлива увага приділена дослідженню родоплемінної системи соціалізації підростаючого покоління; афінській, спартанській і лицарській системам виховання як важливим історико-педагогічним підвалинам зародження ідеї скаутингу. Значна увага приділена і аналізу козацької педагогіки, що також є однією із основ національної системи скаутингу – пласту.

Ключові слова: скаутинг, пласт, соціально-педагогічна система.

Романовская Л.И. ПРОБЛЕМА СТАНОВЛЕНИЯ И РАЗВИТИЯ СКАУТИНГА КАК СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ: ИСТОРИКО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ / Хмельницький національний університет, Україна

В статье рассматривается проблема определения истоков возникновения и развития скаутинга как социально-педагогической системы. Особое внимание уделено исследованию первобытнообщинной системы социализации подрастающего поколения; афинской, спартанской и

рыцарской системам воспитания как важным источникам возникновения идеи скаутинга. Значительное внимание уделено и анализу казацкой педагогики, также являющейся одной из основ национальной системы скаутинга – пласта.

Ключевые слова: скаутинг, пласт, социально-педагогическая система.

Romanovska L.I. THE FORMATION AND DEVELOPMENT OF SCOUTING AS A SOCIAL-PEDAGOGICAL SYSTEM: HISTORICAL PEDAGOGICAL ASPECT / Khmelnytsky national university, Ukraine

This article deals with the problem of identification of scouting development sources as a social-pedagogical system. Special attention is paid to the tribal system of socialization of teenagers: Athens, Sparta and Knight educational systems, as important background of scouting formation. The author analyzed Cossacks pedagogical education, which is the basic of national system of scouting – Plast organization.

Key words: scouting, Plast organization, social-pedagogical system.

Скаутинг – це дуже багатогранне, складне і все ще недостатньо вивчене історико-педагогічне явище. («скаут» у перекладі з англійської означає «розвідник», «шукач пригод»). За десятиріччя свого існування він переніс багато змін, не втративши при цьому своєї педагогічної вартості та привабливості. До цього часу дослідники зазначеного соціально-педагогічного феномену обмежувалися описовою характеристикою скаутингу, практично не намагаючись здійснювати серйозний науково-педагогічний аналіз його соціалізаційної і виховної сутності.

Цілком зрозуміло, що аналізу соціалізаційних і виховних засад скаутингу має передувати вивчення витоків джерел, з'ясування обставин, що спричинили його виникнення та становлення як соціально-педагогічної системи.

Досліджуючи та аналізуючи процес зародження основних засад скаутингу, ми дійшли висновку, що вони базуються на народній педагогіці, всьому історико-педагогічному досвіді попередніх поколінь.

У найдавніші часи соціалізація підростаючого покоління відбувалася в процесі трудової діяльності шляхом наслідування. Виховна мета диктувалася потребою підготовки фізично загартованих і вправних воїнів-мисливців. Важливе значення відводилося формуванню почуття групової ідентичності або родоплемінної єдності (згуртованості), основною школою виховання зазначених якостей була спільна праця та різного роду випробування. На процес соціалізації дітей і підлітків впливали умови життя та майже постійної нестачі їжі. Їм намагалися прищеплювати терпеливість у доланні різних негараздів, взаємну підтримку, стриманість у виявленні емоцій, колективний осуд невдоволеності і жадібності.

Важливим етапом в житті юнаків і дівчат був обряд ініціації або церемонії посвячення на зрілість. Цьому передувала система спеціальних занять-тренувань. «Ініціаціям піддавались як хлопці, так і дівчата. Перевіряючи підготовленість підлітка до життя, його піддавали різним випробуванням, Давались досить небезпечні завдання на полюваннях, щоб перевірити наявність хоробрості; ставились завдання певний час полежати у гарячому піску або перебувати на холоді з метою вироблення витривалості і терпеливості, практикували й інші випробування» [4, с.19].

Значну роль у зародженні ідей скаутингу відіграли афінська і спартанська система виховання. Починаючи з семи років, хлопчиків відлучали від сімей і віддавали в своєрідні школи-інтернати – агели, де вони перебували до 18 років. Діти і підлітки, об'єднані в сталі групи, проходили відповідний вишкіл з метою:

- 1) всебічного розвитку фізичних сил та загартування організму;
- 2) навчитися вправно володіти зброєю, вміти її застосовувати;
- 3) привчатися до самообмеження в побуті, стійкості й незламності у перенесенні різного роду випробувань, до дисципліни;
- 4) сформувати в юнаках такі риси як хоробрість, правдивість, скромність, готовність до самопожертви в ім'я своєї Батьківщини.

З кожним роком перебування в агелах наростала складність занять і суворість режиму. Цю виховну методику, правда, в дещо іншій змістовій інтерпретації, можна порівняти з методикою пластування (українського аналогу скаутингу), який також передбачає поступове ускладнення програми занять і випробувань пластуна (скаута).

«Більшу частину дня діти й підлітки були зайняті військово-гімнастичними вправами, особливо рукопашною боротьбою; крім того застосовувалися ігри з м'ячем і військові ігри. Юних спартіатів вчили бігати, стрибати, метати спис і диск, співати войовничих пісень тощо» [4, с.40].

«Хроніка. Цього року відбулося кілька пластових таборів, у ході яких пластуни займалися руханкою (фізичною підготовкою – Л. Романовська), ходили в мандрівки, вчилися переносити спрагу і голод, орієнтуватися в нічних мандрах, гартувати тіло в холоді і жарі. Добре прислуговували пластунам в походах і стрілецькі (войовничі) пісні» [5, с.47].

До важливих засобів пластової виховної методики належать і різноманітні ігри, які щедро використовують в таборах, зокрема «тернівки», що мали виразно військово-прикладний характер. «Літом і зимою, вдень, а часто і вночі Кіш (підрозділ пластунів – Л. Романовська) отримував наказ здобути місто або звільнивши місто від ворога переслідувати його. Відставні старшини вчили пластунів військового впорядку та навіть стрільня з бойової зброї» [8, с.21-22].

Аналізуючи історико-педагогічну спадщину спартанської виховної системи, слід вказати на те, що вона страждала надмірним ухилом в сторону фізичного і військового гарту молоді, ігноруючи разом з тим розумовий розвиток. Більш гармонійне поєднання фізичного, військово-патріотичного та розумового виховання ми знаходимо в афінській педагогічній спадщині. «Метою афінського виховання було досягнення калокагатії – гармонії тіла і духу. Виховання спрямовувалося на розвиток духовних обдарувань особистості: розвиток розуму, художнього смаку і моральних почуттів» [4, с.51].

Таким чином, можна стверджувати, що цілий ряд елементів скаутингу як соціалізаційної і виховної системи були прямо запозичені як із системи соціалізації у період родоплемінних відносин, так і з спартанської та афінської виховних систем.

Схожість ряду аспектів лицарського виховання і скаутської педагогічної системи дають підстави вважати, що ще одним джерелом скаутингу була система соціалізації і виховання лицарів у середньовічній Європі.

В основу лицарського виховання було покладено освоєння так званих «вільних благочестій» (верхова їзда, стрільня з лука, метання списа, фехтування, плавання, полювання, гра в шахи, вміння складати і співати пісні). Діти феодала (хлопчики) з 7 років виконували обов'язки пажа, а з 14 зброєносця. Виконання цих обов'язків сприяли формування хороших манер, приємної мови, ввічливості, відданості дружині сюзерена і самому сюзерену. Ставши зброєносцем, юнак починав активно займатися фізичним самовихованням, прагнув навчитися володіти зброєю, проходив фізичний і моральний гарт. Отже, в основі лицарської виховної системи, як і скаутингу, лежить ідея самовиховання, самовдосконалення в руслі організованого за відповідними законами і правилами феодального суспільства. Особистий приклад лицарів, їх дружин, обставини їхнього життя, побуту були головними засобами соціалізаційного і виховного впливу на процес самовиховання пажа-зброєносця.

У 20-х роках культ лицарства став складовим елементом у системі виховних засобів скаутських організацій і, зокрема, української скаутської спілки Пласт. Так, зазначений культ входив до системи пластових ідейно-виховних орієнтирів.

Стрижневою основою його були Кодекси лицарської честі і лицарської звитяги. Власне Кодекси вимагали від пластунів розвивати в собі відповідні шляхетні, благородні (лицарські) якості поведінки. Кодекс лицарської звитяги передбачав формування в молоді таких героїчних якостей і світоглядних переконань:

- «- прагнення домогтися свободи і незалежності України;
- готовності до жертвенної боротьби за волю, честь і славу України;
- нехтування безпекою, коли йдеться про життя друзів-побратимів, Матері-України;
- героїзму, подвижництва у реалізації пластових завдань і мети» [5, с.51].

У формуванні педагогічних засад українського скаутингу велике значення мав і Кодекс лицарської честі. Його закони передбачали виховання:

- «- любові до Матері-України;
- любові до рідної мови, традицій, звичаїв та обрядів;
- готовності захищати слабших, турбуватися про молодших;
- любові і пошани до батьків, вірності у дружбі, побратимстві;
- непохитної вірності Ісусу Христу, принципам християнської моралі, духовності;
- шляхетного ставлення до бабусі, жінки, дівчини, вірності у коханні;
- потреби у цілеспрямованому розвитку власних фізичних і духовних сил, волі, у гарті свого організму;
- уміння скрізь і всюди поступати благородно, шляхетно, виявляти інші чесноти» [5, с.53].

На формування виховних засад українського скаутингу у великій мірі вплинули ідеї козацької педагогіки, практики виховного вишколу українського козацтва.

Вивчаючи козацьку епоху, сучасні дослідники відкривають для національної виховної системи справжні скарби козацької виховної системи. Зокрема, В. Кравець так сформулював основні завдання козацької

педагогіки: «Тогувати фізично загартованих, з міцним здоров'ям, мужніх воїнів-захисників рідного народу від чужоземного поневолення; виховувати в підростаючих поколіннях український національний характер і світогляд, сприяти засвоєнню національних і загальнолюдських якостей, виховувати пошану до лицарських кодексів честі і звитяг, до старшого покоління, прагнення до милосердя» [3, с.49].

Ідеї козацької педагогіки є ще одним джерелом національного скаутингу, зокрема, це знайшло своє відображення у практиці виховання козацтва в січовій школі. Відомий вчений-педагог С. Сірополко, досліджуючи систему виховання в Січовій школі, підкреслював, що «... молодиків у школі і поза школою вчили: Богу добре молитися, на коні реп'яхом сидіти, шаблею вправно рубатися, з рушниці гострозоре стріляти й списом добре колоти» [6, с.10].

Після шкільних занять учні займалися військово-фізичним вишколом у вигляді різного роду розваг та ігор. В ігрових ситуаціях вони моделювали бойові дії козаків.

Все це, безумовно, перегукується зі спонукальними мотивами до виникнення ідеї скаутингу. Не будемо забувати, що засновник скаутингу лорд Байден-Пауелл розглядав скаутинг як одну цілісну велику гру, що виховує всі необхідні для життя та боротьби професійні, фізичні, людські та громадянські якості, гру, що має свої чіткі правила й суворі вимоги, яких її учасники повинні дотримуватись.

Головним спонукальним мотивом, який підштовхнув лорда взятися за створення принципово нової виховної системи, стали враження, винесені ним з досвіду англо-бурської війни, де проти чисельної, добре озброєної англійської армії вдало вели партизанську війну кілька тисяч бурів. Причина успіху останніх полягала у способі підготовки бурської молоді до життя, праці і захисту Вітчизни. Слід зауважити, що вона мала в своїй основі елементи як спартанко-афінської виховних систем, так і елементи козацької методики виховання і підготовки молоді. Так, народилася ідея відродити в цивілізованих формах афінську і спартанську виховні системи, доповнити їх найбільш цінними здобутками лицарської педагогіки і наповнити сучасним змістом. Оскільки рівень життя суспільства не створював для цього відповідних умов, було вирішено винести процес виховання на природу, в табори, де створити для підлітків відповідні труднощі і перешкоди, долання яких і дозволило б наблизити процес виховання до соціалізаційної практики родоплеменного ладу та афінської, спартанської і лицарської виховних систем. Іншим великим відкриттям була ідея побудови скаутингу на ігрових засадах.

Важливою теоретичною основою скаутингу як виховної системи стали праці лорда Байден-Пауелла «Мої пригоди на службі розвідника» (1916 р.), «Підручник для вовченят» (1916 р.), «Скаутинг для хлопців» (1918 р.), «Підручник для скаут-майстрів» (1920 р.), «Що скаути вміють робити» (1921 р.) та «Мандрівка за успіхом» (1922 р.).

Розглядаючи сукупність педагогічних аспектів теорії і практики скаутингу, його слід визначити як цілісну педагогічно-ігрову систему самовиховання, самовдосконалення і саморозвитку дітей та підлітків. Ось яку оцінку зазначеній виховній системі дав лорд Байден-Пауелл: «Скаутинг не є наука, яку потрібно серйозно студіювати, це не є збірка доктрин і текстів. Не є він, знову-таки, і військовим кодексом для виправлення дисципліни у хлопців і придушення їхньої індивідуальності та ініціативи. Ні, це весела гра на волі, де хлопці-мужі та хлопці-юнаки можуть йти спільно, як старші і молодші брати, здобуваючи здоров'я, щастя, ремесло й позитивність. Збірка правил є тільки для того, щоб дати провідні напрями, допомогти провідникам в труднощах; тренінгові курси є тільки для того, щоб вказати їм найкращі шляхи застосування наших методів і досягнення успіхів» [2, с.6].

Прагнучи реформувати основоположні засади пануючої в Англії педагогічної системи, лорд Байден-Пауелл надавав своїй виховній концепції вирішальне значення, прагнучи уточнити і деталізувати її основні положення та напрями. Це, насамперед, знайшло відображення у своєрідній інструкції-таблиці «Для виховної практики скаутів», що мала моделювати процес цілісного самовиховання і саморозвитку скаута [1, с.85]. У ній Байден-Пауелл здійснив спробу показати взаємозалежність процесу формування таких моральних якостей як відвага, вірність, чесність, чуйність, жертвовність тощо від конкретного впливу різного роду чинників, а також виховних засобів.

Таким чином, скаутинг як система виховних методів, форм і засобів опирається насамперед, на скаутські Присягу і закони, які в сукупності складають унікальний виховний комплекс, науковий аналіз якого дає підстави визначити скаутинг як соціально-педагогічну систему.

У працях ряду науковців, зокрема таких як Ю. Сокольников, Е. Моносзон, В. Шарапов, педагогічна система визначається як цілісна виховна система, що безпосередньо породжує процес виховання [7, с.42].

В умовах спільної діяльності членів скаутського осередку, впливу зовнішніх і внутрішніх чинників процес і характер самовиховної роботи скаутів не є сталим і стабільним, він має пульсуючий характер, що, безумовно, впливає на співвідношення і пріоритетність напрямів виховання або (за визначенням Ю. Сокольникова) функціональних елементів педагогічної системи. Тобто скаутинг, як комплекс виховних методів, форм і засобів, постійно перебуває в процесі якісних видозмін. Присутність і положення

функціональних елементів в орбіті координат педагогічної системи скаутингу, на нашу думку, залежить від багатьох чинників: соціальної приналежності скаутів, рівня їхньої освіти і культури, психологічних особливостей. Складу характеру, внутрішніх життєвих установок (а вони далеко не завжди співпадають з офіційними, скаутськими), впливу зовнішнього середовища (зокрема політичних, матеріальних і природних факторів).

У педагогічних дослідженнях Т. Коннікової, Т. Мальковської, Р. Хмелюк та інших доведено, що активний виховний вплив на особистість здійснює не сама по собі соціально-педагогічна діяльність, а лише та, в якій дитяче громадське об'єднання виступає в позиції суб'єкту цієї діяльності, а також відносин, що виникають в ході її реалізації.

Виходячи із зазначеного, ми спробували проаналізувати процес впливу скаутингу на дітей і підлітків як соціально-педагогічної системи.

Щоб група дітей і підлітків перетворилася в суб'єкт виховного впливу, тобто у соціально-педагогічну систему, перед нею має стояти важлива, соціально значуща мета. Скаутська Ідея, Присяга і Закони і є тією педагогічною основою, що визначає сутність скаутингу. Саме вони націлюють дітей і підлітків на конкретну суспільно корисну діяльність, на різноманітні справи творчого характеру. Скаутинг – це повсякденні, на перший погляд навіть не дуже важливі справи, які, однак, зливаючись в один потужний потік створюють ефект цілеспрямованої участі членів дитячої організації у великій справі закладання підвалин більш справедливого, гуманного світу, поширення і утвердження серед людей християнських моральних цінностей. Скаутське гасло «Будь готовий!» має величезний, націлюючий на позитивні справи, добродійний спосіб життя педагогічний ефект. Воно формує у скаутів стан готовності до виконання все більш складного комплексу завдань, націленості на позитивну, соціально значущу діяльність.

Відомо, що формування внутрішнього «Я», комплексу особистісних установок, який реалізується у конкретних діях і вчинках, в значній мірі визначається позашкільним оточенням.

Скаутинг надає дітям і підліткам унікальні можливості для саморозвитку і самореалізації, виводить їх з під впливу негативних чинників соціалізації, дозволяє активно впливати на формування різноманітних установок.

Якщо установки викликаються мотивом діяльності, то вони відображують в діяльності особистісний смисл, оскільки ця одиниця свідомості обумовлена саме мотиваційним аспектом діяльності. Співвіднесення різних форм установок з об'єктивними чинниками і структурними моментами діяльності дозволяє припустити, що різні форми установок утворюють ієрархічну рівневу структуру.

Як приклад формування смислової, цільової та операційної установок можна розглянути діяльність скаутської організації Пласт.

У наш час, коли в Україні ця скаутська організація активно відроджує свою діяльність, набуває все більш масового характеру, педагогічно важливою необхідністю постає проблема осмислення соціально-педагогічних установок його діяльності як важливою базової основи скаутингу. Вони побудовані на християнському світогляді та ідеї відданості українській нації, її державності і зафіксовані в трьох головних обов'язках пластуна:

1. Бути вірним Богові і Україні.
2. Допомогати іншим, любити ближніх.
3. Жити за пластовим законом.

Вірність Богу і Україні покладена в основу соціально-педагогічної системи Пласту. Його члени вірять у вищий сенс життя, у творця нашого світу. Хоча Пласт не відноситься до релігійних дитячих громадських об'єднань, він все ж вимагає від своїх членів практичної релігійності.

Друга частина першого головного обов'язку вимагає бути вірним Україні. Ця частина смислової установки націлює пластунів на патріотичне виховання, формування любові і пошани до своєї Батьківщини. Спілка націлює дітей і підлітків на те, щоб їхні дії приносили користь нашій Батьківщині, служили її піднесенню і розвитку.

Смислова пластова установка складена таким чином, щоб від перших днів перебування у цьому дитячому громадському об'єднанні дитина (підліток) опинялася в епіцентрі процесу виховання любові до Бога і України. Пластові проби, гутірки, свята, імпрези, все практично-духовне життя членів цієї дитячої спілки сприяє формуванню у них шанобливого ставлення до Бога і Батьківщини, її національних героїв, історії і духовних цінностей.

Другою частиною пластової соціально-педагогічної установки є обов'язок допомагати іншим, любити ближніх. Зазначена установка є основою волонтерської діяльності членів цієї спілки. Гасло допомоги

іншим несе в собі велике моральне навантаження, реалізується в цільовій установці, зобов'язує пластуна щоденно здійснювати добрі вчинки. «Три добрих діла на день, - стверджував засновник Пласту О. Тисовський, - дають 1095 добрих справ сповнених одним членом Пласту на рік» [9, с.45].

Третій основний обов'язок пластуна – жити за пластовим Законом.

Виконуючи пункти Закону, тобто цільову соціально-педагогічну установку, пластуни звали жити «по-пластунськи», жити у Великій Грі і суспільно корисних справах.

Завершуючи аналіз соціально-педагогічних установок Пласту слід підкреслити, що сутність виховної сили цієї дитячої спілки полягає в тому, що діти і підлітки протягом ряду років живуть у відповідності із зазначеними установками, зживаються з ними, перетворюючи на свій спосіб життя. І тільки на цьому ґрунті можна повністю оцінити значимість впливу на особистість соціально-педагогічної установки про службу Богу і Україні, допомогу іншим, служби обов'язку. Ідея зазначеної служби так і залишилася б лише гарною мрією, якби за нею не стояв пластовий Закон (цільова установка), який зобов'язує виконувати її постійно, щоденно і роками, протягом всього життя.

Таким чином, підводячи підсумок, слід підкреслити, що скаутинг як комплекс виховних методів, форм і засобів є цілісною соціально-педагогічною системою, спрямованою на всебічне сприяння дітям і підліткам у самовихованні, самовдосконаленні та самореалізації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Байден-Пауелл. Скаутинг для хлопців/ Байден-Пауелл; пер. Є. Кульчицького. – Мюнхен, 1950. – С. 85.
2. Боберський І. Помічання про англійський пласт / І. Боберський. – Львів. 1939. – С. 6.
3. Кравець В. Історія української школи і педагогіки / В. Кравець. – Тернопіль, 1994. – С. 49.
4. Кравець В. Історія класичної та зарубіжної педагогіки та шкільництва / В. Кравець. – Тернопіль, 1996. – С. 19, 40, 51.
5. Левицький С. Український Пластовий Улад в роках 1911-1945 у спогадах / С.Левицький. – Мюнхен, 1967. – С. 47, 51, 53.
6. Сірополко С. Національне виховання / С. Сірополко // Рідна школа. – Львів. 1927. – ч.5-6. - С. 10.
7. Сокольников Ю. П. Системный анализ воспитания школьников. – М.: Педагогика, 1986. – С. 42.
8. Старосольський Ю. Велика гра / Ю Старосольський – Вашингтон-Філадельфія-Дітройт, 1979. – С. 21-22.
9. Тисовський О. Життя в Пласті. – Львів, 1921. – С. 45.

УДК 37.01:007

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ САЙТА КЛАССА КАК СРЕДСТВА ФОРМИРОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННОЙ КУЛЬТУРЫ ШКОЛЬНИКОВ

Соколова Л.Е., к. пед. н., доцент, *Олевская Ю.Б., ассистент, **Олевский В.И., к.т.н.,
***Гуль Е.Ю., учитель-методист

КБ «Приватбанк», *Национальный горный университет, **ООО «ТД ДЗСМ»,

***Средняя школа № 19, г.Днепропетровск

Рассматривается влияние сайта пятого класса общеобразовательной школы на процесс формирования информационной культуры и стимулирования познавательной активности учащихся. При помощи сайта интерес школьников к Интернету переключается на восприятие учебной и педагогической информации. Ведение рубрик распределяется между учениками классным руководителем, периодически производится оценка работы ответственных и их ротация. В результате школьники получают навыки работы в Интернете и практического использования полученной информации. Проведены статистические оценки указанных тенденций.